

ISPITNA PITANJA
iz predmeta: Teorija i politika privrednog razvoja
(akademska 2015/2016. godina)

1. Predmet i metod teorije razvoja

2. Privredni razvoj i rast i pouke iz istorije napretka
3. Rast kao generički pojam i razvojne paradigme
4. Naučni metodi u izučavanju razvoja
5. Makroekonomski indikatori razvoja
6. Transekonomski indikatori razvoja
7. Statički, dinamički i kvalitativni pokazatelji razvoja
8. Pokretačke sile razvoja
9. Dugoročni orijentiri (ideali) razvoja
10. Ideologija (vrijednosti) ekonomskog razvoja
11. Razvojni i investicioni projekti i njihova evaluacija
12. Prostor u privrednom razvoju
13. Vrijeme kao razvojna dimenzija
14. Promjena kao razvojna dimenzija
15. Dinamika (elementi i tumačenje) razvoja
16. Tipovi privrednog rasta - tehnološka osnova, obilježja i mogućnosti
17. Kvalitet i imperativi savremenog privrednog rasta
18. Postindustrijski rast: tzv. novi razvoj i ekonomija znanja

19. Opšte ekonomske pretpostavke za razvoj

20. Ekonomski model i razvojna strategija
21. Tržišna logika, razvoj i zakonitosti tržišta
22. Globalna kretanja i prilagođavanje svijetu
23. Nužnost globalnog ekonomskog integrisanja
24. Šesti tehnološki stadij i kombinovanje visokih tehnologija
25. VT – nanoelektronika, robotika i visoke energije
26. VT – nove industrijske tehnologije, izvori energije, i novi materijali
27. VT – biotehnologija i genetski inženjering
28. VT – kosmičke i podvodne tehnologije
29. VT – tehnologije za unapređenje ljudske aktivnosti
30. Konkurentnost i privredni razvoj
31. Politički i ekonomski sistem i razvoj
32. Aktivizam prema faktorima razvoja

33. Faktori razvoja: značaj, obilježja, korišćenje

34. *Tehnički kapital*-proizvodni fondovi
35. *Infrastruktura* (tvrda, meka) i razvoj
36. *Preduzetništvo* (problemi, finansiranje) kao faktor razvoja
37. *Finansijski resursi*, tržište i sistem

38. Privatna, državna i nacionalna štednja BiH
39. Izvori finansiranja razvoja BiH
40. IPA fondovi i investicioni prioriteti
41. Politika štednje i privredni razvoj
42. Investicioni prioriteti, poželjne i nepoželjne investicije
43. Privlačenje SDI – iskustva u svijetu
44. Sinergija realnih i portfolio investicija i razvoj
45. Indeks finansijskog razvoja zemlje (pojam i značaj)
46. Poslovno bankarstvo i privredni razvoj
47. Uloga sektora osiguranja BiH
48. Uloga ostalih subjekata finansijskog tržišta
49. *Informacije i tehnički progres* kao faktor razvoja
50. Neutralne i pristrasne inovacije i ekonomska dinamika
51. Invencija, inovacija i difuzija tehnologija
52. Zelene inovacije i konkurentnost
53. *Demografski faktor*: rast, strukture i problemi
54. Dijaspora kao faktor razvoja
55. *Radni faktor*, sposobnost i znanje
56. Poželjne osobine radnog faktora
57. Znanje (obrazovanje) i kompetencije
58. Ekonomska aktivnost, zaposlenost i nezaposlenost
59. Stanje brige o čovjeku u BiH
60. Ekonomski položaj žene – žensko preduzetništvo
61. Produktivnost rada i konkurentnost BiH
62. *Prirodne aktive*, kulturna i istorijska baština
63. *Potrošnja* kao faktor razvoja
64. *Socijalni i kulturni kapital*
65. *Upravljanje razvojem* kao razvojni resurs
66. Tržište u BiH – faktor na strani razmjene
67. Makroekonomska tržišta i razvoj
68. Opšte značenje upravljanja razvojem
69. Ekonomske prognoze
70. Planiranje razvoja; strateški diskurs
71. Algoritam strateškog upravljanja
72. Ekonomska politika u funkciji upravljanja
73. Gransko, ciljno i teritorijalno upravljanje
74. Razvojni menadžment – tehnologije upravljanja
75. Specifičnosti i paradoksi našeg upravljanja razvojem
76. Partijske ideologije i njihovi privredni programi
77. Država (planiranje) i tržište i tzv. „treći put”
78. Mogućnost ekonomskog i demokratskog razvoja (FH izvještaj)
79. Ograničenja i rizici privrednog razvoja BiH
80. Antikrizno upravljanje razvojem

81. Evolucija **misli o ekonomskom razvoju**
82. Klasična i Marksova ekonomska teorija
83. Neoklasika i kejnzijanstvo
84. Postkejnzijantvo i moderna neoklasika
85. Teorije ekonomske politike
86. Institucionalistička paradigma
87. Teorija etapa-stadija razvoja

88. Šumpeterijanstvo
89. Rani sovjetizam
90. Teorija strukturne transformacije
91. Teorije napuštanja nerazvijenosti
92. Teorija endogenog razvoja
93. Paradigma „održivog razvoja”
94. Teorije međunarodnog kretanja kapitala
95. Teorije međunarodne robne razmjene i privredni rast
96. Harod-Domarov i Solovljev model rasta
97. Savremeni modeli privrednog rasta (Lukas, Romer,...)
98. Elementi teorije regionalnog razvoja
99. Vašingtonski konsenzus, teorija i modeli tranzicije

100. Stanje naše tranzicije: obilježja, iluzije, rezultati

101. Analiza strukture BDP-a BiH
102. Kvantitativna analiza razvoja BiH
103. Pokazatelji i prognoza dinamike rasta BiH
104. Strategija razvoja BiH: resursi, ciljevi i prioriteti
105. Problemi razvoja privatnog sektora u BiH
106. Problemi razvoja javnog sektora u BiH
107. Monetarni sistem i politika u BiH
108. Fiskalni sistem i politika i makroekonomska stabilnost
109. Međunarodna trgovinska politika i razmjena
110. BKG indeks troškova i izvozna konkurentnost

111. Opšti pogled na razvojnu i ekonomsku politiku

112. Demografska politika
113. Politika urbanizacije, sela i ruralne privrede
114. Strukturna razvojna i ekonomska politika
115. Privredni sistem i koordinacija javnih politika
116. Ekonomski poredak BiH - instituti i principi
117. Milenijumski razvojni ciljevi i politike u BiH
118. Regionalna vanjska trgovina, investicije i platni bilans
119. Sinergija finansijskog i realnog sektora u BiH
120. Strateške prednosti, resursi i razvoj agrara u BiH
121. Uvoz i izvoz agrarnih proizvoda i platni bilans
122. Agrarna politika – smjer, problemi i rješenja
123. Vodoprivreda i održivi razvoj BiH
124. Potencijal, vlasnička struktura i gazdovanje šumama
125. Strategija razvoja šumarstva i drvne industrije
126. Problemi razvoja prerađivačke industrije
127. Industrijska politika BiH
128. Regionalna industrijska saradnja i konkurentnost
129. Energija, OIE i energetske bilans BiH
130. Energetski potencijali, proizvodnja i potrošnja energije u BiH
131. Politika preduzetništva i razvoj klastera, inkubatora i *start-up* firmi
132. Problemi i politika građevinarstva
133. Tržište nekretnina, energetska efikasnost i razvoj građevinarstva
134. Trgovina, potrošač i zaštita potrošača
135. Trgovački lanci i obim trgovine

136. Struktura robne razmjene BiH sa inostranstvom
137. Investicije i trgovina u okviru CEFTA
138. Ideja konkurentnosti kao najbolji način zaštite proizvođača
139. Saobraćaj i stanje saobraćajne infrastrukture
140. Bezbjednost i modernizacija saobraćaja i plan investicija
141. Politika za tradicionalne i moderne zanate u BiH
142. Kreativna industrija i kreativna ekonomija u BiH
143. Turizam kao lokomotiva privrednog rasta
144. Kulturno-istorijsko i prirodno nasleđe i turistička ponuda
145. Problemi i politika razvoja turizma
146. Prednosti i ograničenja razvoja turizma
147. Politika školstva – obrazovanja za održivi razvoj i „pametnu privredu”
148. Stanje i pokazatelji visokog školstva u BiH
149. Razvijenost i politika nauke u BiH
150. Univerzitet, zadaci naučne politike i njena konkurentnost
151. Ciljevi, prioriteti i problemi politike zdravstva u BiH
152. Otvorena pitanja finansiranja i ekonomije zdravstva BiH
153. Kulturni kapital i kulturna politika za održiv razvoj
154. Ekologija i ekološka politika
155. Prostor i politika prostornog razvoja
156. Regionalna, i politika razvoja nerazvijenih i rubnih područja
157. Politika lokalnog razvoja i lokalne uprave
158. Tehnološka razvojna politika
159. Informaciono-komunikacione tehnologije i informatizacija društva
160. Industrijska i intelektualna svojina i njihova zaštita
161. Ravnopravnost žene i žensko preduzetništvo
162. Politika pravosuđa – zakonodavstvo i pravni instituti u razvoju BiH
163. Socijalno stanje i socijalna politika BiH
164. Zadovoljstvo (sreća) ljudi i razvoj – kako ih mjeriti
165. Stanje privatizacije i optimalni nivo državnog sektora
166. Tržište rada kao razvojni problem
167. Domaće preduzeće kao razvojni problem
168. Javno-privatno i socijalno partnerstvo kao razvojni problem
169. Ekonomske zone u savremenoj ekonomskoj politici
170. Osnovne poruke tranzicionih izvještaja MMF, WB, EBRD
171. Osnovne poruke tranzicionih izvještaja TI, BTI, HF, IMD Lozana...
172. Stara kriza i mogućnosti novog kriznog talasa

173. Svjetska privreda: BDP i perspektive rasta

174. Globalizacija: pojam, posljedice i pouke
175. EU-28 i EMU-18 i evropski vektor našeg razvoja
176. G-8, G-20 i Evrozona -18 u svjetskom ekonomskom razvoju
177. Strateške poslovne alijanse u privrednom razvoju
178. Osnovne poruke skupova u Davosu, Amanu, Bledu, Krinica (Poljska)
179. Evropski Jugoistok: nivo razvoja, struktura i problemi privreda
180. Stare i nove svjetske ekonomske velesile i integracije
181. Problemi razvoja zemalja BRIKS-a
182. Problemi razvoja zemalja MINTA
183. Pouke irskog iskustva za razvoj BiH
184. Pouke poljskog, slovačkog i slovenačkog iskustva
185. Pouke južno-korejskog i iskustva drugih „malih tigrova“

- 186. Pouke zemalja Baltika
- 187. Pouke iz malezijskog iskustva
- 188. Problemi razvoja zemalja u razvoju (ZUR)

Literatura:

Uz bazni udžbenik predmetnog nastavnika i udžbenik Ekonomskog fakulteta u Beogradu (Dragutinović, Filipović, Cvetanović, Teorija privrednog rasta i razvoja, Beograd 2004), koristiti Ekonomsku politiku Vlade Republike Srpske za tekuću godinu, Strategije razvoja BiH 2003-2007 i 2008-2013, internet portale www.investitor.ba i www.biznisnovine.com, te regionalne časopise Lider, Bankar, Biznis, Ekonomist, Ekonometar, Preduzeće, Profit, Bilteni CBBiH i slično. Posebnu pažnju u pripremi ispita posvetiti podacima iz međunarodnih izvještaja: MMF-A, WB, EBRD, TI, BTI, HF, IMD Lozana, FH, itd.

Ispitna pitanja su razvrstana u četiri grupe i prenijeta na odgovarajuće kartice koje student bira tokom ispita.

Iz kabineta predmetnog (odgovornog) nastavnika